

รายวิชา ประวัติศาสตร์

เรื่อง การตีความหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส 22102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้สอน ครุณิตยา จวบรัมย์

ขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์

1. การกำหนดหัวเรื่อง

การตั้งสมมติฐานในวิธีการทางประวัติศาสตร์หรือกำหนดประเด็นปัญหาคำถามที่สงสัยต่าง ๆ

2. การรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะศึกษาโดยมีเกณฑ์ในการจำแนกหลักฐาน

ขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์

3. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน

วิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือมากที่สุด

4. การตีความข้อมูล

5. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ทบทวนการประเมินคุณค่าของหลักฐาน

1. การประเมินหลักฐานภายนอก
2. การประเมินหลักฐานภายใน
3. การแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์

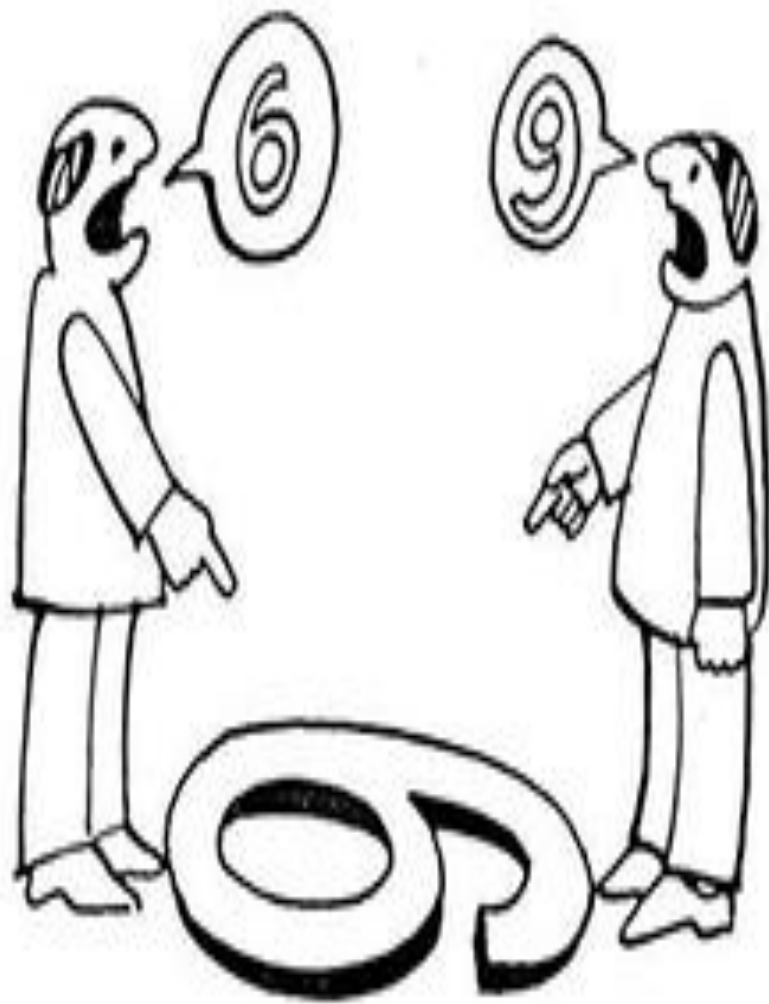
1. การกำหนดหัวเรื่อง
2. การรวบรวมข้อมูล
3. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน
4. การตีความข้อมูล
5. การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ภาพสอง มุมมอง โดย นาย เกียรติพงศ์ ฤกษ์วันชัย สืบค้นจาก<http://www.nkw.ac.th/course/www.school.net.th/library/create-web/10000/language/10000-8660.html> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562)

ภาพสอง มุมมอง สืบค้นจาก <https://petmaya.com/13-optical-illusion-paintings> (เข้าถึงเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562)

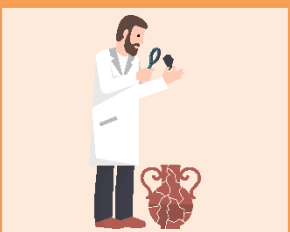

การตีความหลักฐาน

คือการทำความเข้าใจว่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์ให้ข้อมูลอะไร
และข้อมูลนั้นมีความหมายว่าอย่างไร

ความสำคัญการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์

1. เพื่ออธิบายเรื่องราวที่ปรากฏในหลักฐาน
2. เพื่อตีความ วิเคราะห์ความสำคัญของหลักฐานทางประวัติศาสตร์
3. เพื่อวิพากษ์หรือวิจารณ์หลักฐานว่ามีความเที่ยงตรงไม่ลำเอียง
4. ช่วยอธิบายความถูกผิดของหลักฐานได้

การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์

```
graph TD; A[การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์] --> B[1. การตีความขั้นต้น]; A --> C[2. การตีความขั้นลึก];
```

1. การตีความขั้นต้น

2. การตีความขั้นลึก

1. การตีความขั้นต้น

1. การใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร

2. อิทธิพลของทัศนคติ ค่านิยม และสภาพแวดล้อมในช่วงเวลาที่บันทึกหลักฐาน

3. จุดมุ่งหมายของหลักฐาน

2. การตีความชั้นลึก

การตีความชั้นลึก ค้นหาทัศนคติของผู้เขียนที่ไม่เปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา
อาจมี ข้อเท็จจริงบางอย่างแฝงอยู่ การตีความต้องตีความไปตามข้อเท็จจริง

ลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการตีความหลักฐาน

1. ความจริง คือ สิ่งที่มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลง และ เป็นที่ยอมรับ
ของคนทั่วไปไม่มีข้อโต้แย้ง

2. ข้อเท็จจริง คือ ความคิด ความเชื่อ

3. ความคิดเห็น เป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ ทัศนคติ

ตัวอย่างการตีความหลักฐาน

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช “เสด็จทรงช้างต้นพญาไชยานุภาพ เสด็จออกรบ
มหาอุปราชา(ที่)ตำบลหนองสาหร่าย.....แล้วได้ชนช้างด้วยพระมหาอุปราชานั้น....
ครั้งนั้นมหาอุปราชาขาดคอช้างตายในที่นั้น”

ที่มา : พระราชพงศาวดารกรุงเก่าฉบับหลวงประเสริฐ ฯ.

กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2547 หน้า 65

คำชี้แจง : จากการอ่านหลักฐานที่ปรากฏ ให้นักเรียนวาดภาพชาวอยุธยาตาม
จินตนาการ พร้อมเขียนคำอธิบายไว้ด้านล่าง

คำอธิบาย

.....

.....

สรุปกิจกรรม เรื่องการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์

การตีความข้อมูลจะช่วยให้มีมุมมองที่แตกต่างหลากหลาย เพราะการตีความจากผู้ศึกษาที่แตกต่างกันทั้งพื้นฐานความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ ดังนั้น การที่จะศึกษาเรื่องใดนั้นควรพิจารณาในหลายๆ มุมมอง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างรอบด้าน